

Onderhoud watergangen met maaiboot

Schriftelijke vragen en antwoorden (7 september 2021)

Ons bereiken klachten over het beheer van watergangen op het Eiland van Dordrecht. Met een maaiboot worden hier de watergangen zo vaak onnodig gemaaid dat dat bijzonder schadelijk voor de waterkwaliteit en het waterleven is. Ook zijn nesten van op het water broedende vogels verstoord. Het maaisel wordt opgestuwd en met de maaiboot op hopen op de oever gestort. De oevervegetatie wordt hierbij vernietigd en broedende rietvogels worden verstoord. Nesten zouden onder hopen maaisel zijn terecht gekomen. Het ziet er naar uit dat de gedragscode Wet Natuurbescherming niet is nageleefd.

Vragen:

1. Hoe vaak en op welke wijze dient het betreffende onderhoud te worden uitgevoerd?
2. Graag ontvangen wij het geldende onderhoudsplan.
3. Is er voorafgaand aan de werkzaamheden een ecologisch onderzoek ingesteld naar het voorkomen van beschermde soorten volgens de richtlijnen van paragraaf 3.4 van de gedragscode?
4. Graag ontvangen wij de rapportage van dit onderzoek.
5. Is er voorafgaand aan de werkzaamheden een locatie specifiek ecologisch werkprotocol opgesteld, zoals vereist in de gedragscode?
6. Graag ontvangen wij dit protocol.

Eind vorige eeuw is op grond van het toen geldende Integraal Water Beheerplan (IWBP2) in nauwe samenwerking met belanghebbenden het beheer in het betreffende gebied per watergang uitgewerkt en bestuurlijk vastgesteld. Belangrijke punten waren:

- Er werd gewerkt met beeldbestekken.
- 40% van de watergang mocht begroeid zijn met waterplanten.
- De maaifrequentie zo laag mogelijk, niet vaker dan 1 of 2 keer per jaar.
- Onderhoud voor of gelijktijdig met een regenperiode. Maaisel werd met de stroom naar de gemalen vervoerd en met de krooshekreiniger verwijderd.

Een en ander is uitgewerkt in de nota "Onderhoud op peil" van het waterschap De Groote Waard d.d. 16 april 1999. In het Overdrachtsdocument van De Groote Waard naar de Hollandse Delta "Het weten waard" d.d. 22 november 2004 is dit nadrukkelijk onder de aandacht van het nieuwe waterschap gebracht. Het laat zich aanzien dat de huidige praktijk niet in lijn is met het toen vastgestelde beleid en dat het gelet op waterkwaliteit en biodiversiteit veel slechter is dan 20 jaar geleden. Dit terwijl de natuurfunctie van het betreffende gebied nadrukkelijk versterkt is en de landbouwfunctie naar de achtergrond is verdwenen. In tegenstelling tot toen zijn er nu ook bijna overal rietoevers. Het College heeft bij herhaling aangegeven dat natuurvriendelijk werken de norm moet worden en volgens ons liggen er kansen om daar per direct mee te beginnen. Zonder veel

onderzoek en plannenmakerij kan het beleid van 20 jaar geleden dienen als overgang naar eventueel nieuwe onderhoudsplannen.

Vragen:

7. Heeft WSHD het door haar rechtsvoorganger vastgestelde beleid op dit punt ter zijde geschoven?

8. Wat waren de argumenten hiervoor?

9. Is het college bereid om het beleid van 20 jaar geleden als uitgangspositie te kiezen voor het beheer voor het volgend seizoen?

Antwoorden

Uit de stukken blijkt dat de klachten over Dordrecht gaat. We nemen aan over het maaien in de agrarische polder De Biesbosch maar dat is niet zeker. Beheer op het Eiland van Dordrecht De frequentie van onderhoud is afhankelijk van het waterdoorvoerend vermogen van de watergang. Afhankelijk van de dimensie van de watergang en de beschikbare voedingsstoffen groeien waterplanten. Watergangen die snel volgroeien zullen vaker moeten worden gemaaid om de minimale afvoercapaciteit van de watergang te kunnen borgen. Watergangen worden 2 keer per jaar gecontroleerd.

Op het eiland van Dordrecht is het beheer van de watergangen als volgt georganiseerd:

- De watergangen in het stedelijk gebied van Dordrecht worden 1 keer per jaar door de gemeente gemaaid. Hier ligt een ecologische visie van de gemeente aan ten grondslag. Zo wordt het maaien veelal beperkt tot de middenbaan.
- Voor het gebied van de NDBiesbosch is een Beheerplan opgesteld. SBB en het waterschap verzorgen het onderhoud. Het waterschap doet de hoofdwatergangen.
- Tot slot wordt het buitenstedelijk gebied als laatste categorie onderscheiden. Voor dit gebied is het maaibestek 'landelijk maaien' van toepassing. Dit gebied kent 2 maaibeurten per jaar waarbij rekening wordt gehouden met interne protocollen. Het waterschap voert inspectie uit op de uitvoering.

Beheer en Beleid en ontwikkeling:

Bepalend voor de uitvoering is het actuele beleid. Het beleid inzake beheer en onderhoud is sinds de oprichting van het waterschap aan sterke schommeling onderhevig geweest. Het waterschap kent vanuit het verleden een periode dat de focus vooral op bezuinigingen heeft gelegen. Inmiddels is deze trend verlaten en wordt de ambitie van het bestuur uitgewerkt waarbij duurzaamheid en ecologie hoog in het vaandel staat. In totaliteit wordt in het beheersgebied jaarlijks circa 4.500 km watergangen gemaaid. Het waterschap werkt conform besluiten van het Bestuur zoals verwoord in het WBP en het Water Onderhoudsplan.

Het waterschap heeft niet voor elke watergang een specifiek Beheer- en onderhoudsplan. Het waterschap heeft wel een bestek. Dit mag uiteraard worden ingezien. Voor een aantal specifieke wateren bestaan wel Beheer en Onderhoudsplannen (BO-plannen). Vanwege de KRW is het de bedoeling dat voor meerdere KRW-waterlichamen BO-plannen worden opgesteld met als doel de

waterkwaliteit te optimaliseren m.b.v. hierop afgestemd beheer. Deze plannen zijn er nog niet maar zijn wel opgevoerd in het concept SGBP-3. Op 26 maart 2021 heeft de VV de Groenvisie vastgesteld. In de Groenvisie spreekt het waterschap Hollandse Delta haar ambities uit over het groen in haar areaal. Binnenkort wordt het Groenbeleidsplan voorgelegd voor besluitvorming. Hierbij is o.a. als uitgangspunt opgenomen dat alleen het hydraulisch profiel (middenbaan) van de (hoofd)watergangen wordt gemaaid mits de waterafvoercapaciteit niet in het geding komt.

Beheer en Wet natuurbescherming

Het waterschap hanteert een Gedragscode en per aannemer wordt deze code uitgewerkt in een Handelingsplan. Momenteel wordt extra personele capaciteit ingezet voor het inventariseren van het voorkomen van Rode Lijstsoorten zodat het beheer en onderhoud hierop beter kan worden afgestemd. Het betreft hier het totale areaal van het waterschap (wegbermen, watersystemen incl. oevers en waterkeringen). De eerste inventarisaties hebben inmiddels plaatsgevonden (waterbergingen). Hier is in de begroting van 2021 rekening mee gehouden. Deze inventarisatie is arbeidsintensief en zal meerdere jaren met zich meebrengen om het af te kunnen ronden.

Naast de watersystemen betreft dit ook vele kilometers wegbermen en vele kilometers waterkeringen. Tot slot. Tijdens omvangrijke onderhoudswerken bestaat altijd een risico op ongewenste incidenten. Door tijdens de bedrijfsvoering de focus meer te verleggen op de ecologie en risicobeheersing kunnen deze risico's worden gereduceerd. Bij het waterschap is duidelijk een positieve ontwikkeling ingezet om deze risico's te beperken. Het waterschap wil over deze ontwikkeling graag partijen uitnodigen om over het beheer in gesprek te gaan. Niet om enkel terug te kijken naar het verleden maar vooral met een gezamenlijk vooruitblik op het Groenbeleidsplan en de invulling hiervan.